

problems related to medieval and early modern European and Ottoman religious and political history. The symposium organizers should be congratulated for the realization of this impressive event, which succeeded in bringing together a rich variety of topics as well as diverse new or little-examined primary source material.

Yuri Stoyanov, University of London, SOAS

Akdeniz'in Kıyısında: Körfezin Değerleri

DOI 10.32325/iaad.2016.15

İzmir Akdeniz Akademisi, Akdeniz'in dünya içindeki yerini, İzmir'in Akdeniz ile ilişkisini ortaya koyarken bunu İzmir'in geleceğine bakıp anlamak perspektifiyle yapmaktadır. Bu doğrultuda 2016 yılında İzmir Körfezi'ni İzmirliilerin gündemine taşıma stratejisini benimsenmiş; "Akdeniz'in Kıyısında" üst başlığı altında Körfez'e ilişkin ekolojik, tarihsel, ticari, kentleşme, kültürel, sosyal ve uluslararası boyutlarıyla bir dizi panel düzenlemek fikri ortaya çıkmıştır. Bu değerlerin farkına varmak, bunları yeşertmek ve korumak için bilginin kentli ile paylaşılması, İzmir Akdeniz Akademisi'nin ana hedeflerinden birisidir. Akademi aynı zamanda karar vericiler, akademisyenler ve kentli arasında bilgi akışını sağlamayı amaçlayan bir misyon üstlenmiştir.

Bu bağlamda 26 Mart 2016'da düzenlenen "Körfez'in Değerleri" panelinde akademisyenler Körfez'in canlılığından, Kuş Cenneti'ne, kıyı dalyanlarından, balıkçı kooperatiflerine ve Körfez'in koruma alanlarına uzanan deneyimlerini ve bilgilerini bizlerle paylaştılar.

"Büyük Kanal Projesi Öncesi ve Sonrası: İzmir Körfezi'nin Canlılığı" üzerine konuşan Prof. Dr. Bülent Cihangir, 2000'li yılların başında

"Büyük Kanal Projesi" kapsamında devreye alınan Atık Su Arıtma Tesisi sayesinde, İzmir kentinin büyük bir "ayıbından" önemli ölçüde kurtulmuş bulunduğunu ifade etmiştir. Sunumunda insan eliyle kirletilmiş denizel ekosistemin geçmişten günümüze değişimini görsel veriler eşliğinde aktarmıştır.

Ekolojik anlamda Körfez'in yakın geçmişimizden günümüze değişimlerini ana hatları ile çizen bu sunumdan sonra Prof. Dr. Mehmet Sıkı "İzmir Kuş Cenneti'ne Kuş Bakışı" başlıklı konuşmasında ulusal ve uluslararası yasa ve sözleşmelerle koruma altında olan Gediz Deltası'nda bulunan Kuş Cenneti'ne yakından bakmış ve sorumluluklarımızı aktarmıştır. İzmir'in doğaya açılan açık hava müzesi ve canlı doğal laboratuvarı niteliğinde olan bu alanın Türkiye'de gözlenen 474 kuş türünden 248'ine ev sahipliği yaptığı; İzmir Kuş Cenneti'nde kuşlardan başka yaban domuzu, tilki, çakal, tavşan, kirpi, gelincik, porsuk, sansar gibi memelilerin de yaşamakta olduğu bilgisini paylaşmıştır. Ömrünü bu alanın korunmasına adanmış bir akademisyenden biyo-çeşitliliğin önemi ve korunması hakkındaki deneyimlerini dinlemenin insanları gerçekten çok etkilemiş olduğunu eklemek isterim.

Gediz Deltası'nda yer alan lagüner alanları "Körfez'in Kıyı Dalyanları" sunumunda Prof. Dr. Zafer Tosunoğlu aktarmıştır. İzmir Körfezi'nin kuzeyinde yer alan Gediz Deltası'nda oluşan lagüner ve dalyanların sırasıyla Kırdeniz, Homa, Çilazmak ve Ragıppaşa ile güneyde Çakalburnu Dalyanı olduğu bilgisini veren Tosunoğlu, bunlardan sadece Homa Dalyanı'nın çalışır olduğunu belirtmiştir. "Körfezin Balıkçı Kooperatifleri", Doç. Dr. Vahdet Ünal tarafından sunulmuştur. Sunumda kıyı boyunca dizilmiş, kentli ile balıkçıyı, kara ile denizi birleştiren mezat yerlerinin deniz kültürünün bir parçası olduğunu

vurgulanmıştır. Doç. Dr. Harun Güçlüsoy'un "Körfez'in Korunan Alanları" sunumunda, bu alanların yaşamsal, çevresel, ekonomik, kültürel ve sosyal faydaları ile İzmir Körfezi'ndeki mevcut (örneğin, Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi) ve önerilen (örneğin, Karaburun Yarımadası Özel Çevre Koruma Bölgesi) koruma alanlarıyla, gelecekte yapılması gerekli faaliyetler hakkında bilgiler paylaşılmıştır.

Akdeniz'in Kıyısında: İzmir Körfezi'nde Deniz Kültürü

Henüz sıcakların bastırmadığı 14 Haziran 2016 günü düzenlenen "İzmir Körfezi'nde Deniz Kültürü" panelinin amacı, kavurucu olacağını tahmin ettiğimiz yaza bir serinlik getirmesi idi.

İzmir Akdeniz Akademisi olarak, İzmir Körfezi'nin çevresine kattığı ekolojik, tarihsel, ekonomik ve sosyal değerleri, Akdeniz Havzası içindeki etkisini de ele alarak, 2016'da bir dizi etkinlikle ele aldık. İzmir kenti söz konusu olduğunda yaşam kalitesini belirleyen en önemli olgu, deniz ve denizle kurulan ilişki biçimi, yani "deniz kültürü"dür. "İzmir Körfezi'nde Deniz Kültürü" panelinde İzmir Körfezi'nin sualtı, su üstü aktiviteleri ve kıyıları hakkındaki mevcut durumu, projeleri ve planlamaları ele alındı.

2012 yılında İç Körfez kıyısında başlayan "İzmirdeniz Projesi: Kıyı Kullanımını Artırma Olanakları ve Kısıtlılıklar", proje koordinatörü Hasibe Velibeyoğlu tarafından sunuldu. Sunumda İzmirdeniz Projesi'nin kapsamı, bugüne kadar yapılan çalışmalar, tasarım yoluyla kıyı kullanıcılarına sunulan olanaklar ve projenin prosedürel açıdan taşıdığı kısıtlılıklar katılımcılarla paylaşıldı. Kentlinin aktif olarak katıldığı, dinleyiciler tarafından çokça soru sorulan ve bolca öneri yapılan tartışma bölümünde bu paylaşımın projenin hayata geçirilme safhasında yapılmasının kentli açısından

olumlu bir etkisi olduğu gözlemlendi.

"İzmir Körfezi'ndeki Aktiviteler ve İmkânlar" ise Türkiye Yelken Federasyonu İzmir Temsilcisi Hakan Kütük tarafından sunuldu. Yelken sporunun İzmir Körfezi'nde geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız kazandırılması gerekliliğini ortaya koyan Kütük, yelken sporunun son derece güvenli ve sakatlığı en az olan sporlardan biri olduğunu, yelken kullanıcısına karar verme yeteneği de kazandırması açısından özellikle çocuk ve gençler için yaygınlaştırılması gerektiğini vurguladı. Körfez'de yelkenin dışında sörf ve kayt sörf gibi diğer sporların arttığını da bu sunumda öğrendik. İç Körfez'de deniz kirliliğinin her geçen gün azalmasıyla farklı branşlarda su sporu yapan sporcuların, kurumların artırılması, tartışma bölümünde gündeme geldi. Özellikle İç Körfez'de kayak kültürünün geliştirilmesi, tarihsel olarak Körfez'de var olmuş İzmir kayıklarının günümüze taşınması isteği vurgulandı. İç Körfez'de yapılacak olan kıyı tasarımlarında, yelken, sörf, kayak, vb. araçlar için kentlinin rahatça kullanabileceği kıyı alanların planlanması isteği vurgulandı.

"Körfez'de Su Altında Zaman Geçirmek" adlı sunumu yapan Barış Şendemir ve Murat Kaptan, Körfez'in mavi bayraklı plajları, çevresindeki değerleri ve sualtındaki zengin fauna ve florasıyla cazip bir çekim alanı olduğunu dile getirdiler. Körfez'in ekolojik karakterini İzmirli ve İzmir'in dışından gelen meraklılara ilgi odağı haline gelen scuba dalışları ve su altı fotoğrafçılığı gibi etkinlikleri gösteren sunumlar eşliğinde anlattılar. Karaburun bölgesinde sportif dalış eğitimleri veren Barış Şendemir'in ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü'nde sualtı görüntüleme takımında takım kaptanlığı ve antrenörlük yapan Murat Kaptan'ın aktivitelerini paylaşmaları kentli için

somut örnekler görmeleri açısından önemliydi.

Paylaşılan bilgilerin hayatımıza girmesi ile zenginleşecek deniz kültürümüzün başka alanlarda da devam etmesi dileğiyle.

Güzel Yücel Gier, Dokuz Eylül Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü

İyi Tasarım/Good Design İzmir

DOI 10.32325/iaad.2016.16

İtiraz etmeyen, statik bir sosyal varlık olarak yaşamını sürdüren bir kişiysek, tasarıma yatkın bir zihin yapısına sahip olduğumuzu söylemek zor. Tasarımın temelinde, öncekini, daha önce yapılmış olanı görmek, onun varlığını aşacak önermelerde bulunmak yatıyor. Bu yeteneğe sahip olan “şey” bir şehirse eğer, o şehirde yaşayanları da bağlayan bir dinamizmden söz etmeye başlarız. İyi Tasarım/Good Design İzmir’e ilişkin yaptığım yorumların çoğunda, bir şehrin vizyonuna “tasarım kenti olmak” gibi bir arzuyu/hedefi koymasının çok önemli olduğunu vurguladım. Bu hedefle hareket eden şehir geleceğe kalma mücadelesine önde başlar.

Bu vizyonun gereklerini yerine getirmek, bu doğrultuda adımlar atmak elbette çok daha önemli. İyi Tasarım/Good Design İzmir büyük bir buluşma. Etkinliğin programı sayfa sayfa önüne dökülmeye başladıkça işin boyutunu daha iyi kavradım. Düşünün daha bu ilk etkinlik... Önümüzdeki yıllarda, etkinliğin kavramsal çerçevesini çok daha önceden açıklayabildiğimiz günlerde karşılaştığımız ilgi daha da büyük olacak, eminim. Tabii bunun uluslararası boyutu, Akdeniz ülkeleri de var. O günlere şimdiden hazırlanmak gerek.

Üniversitedeyken, üyesi olduğum amatör tiyatro grubu için bir afiş tasarladım. Bu tasarım işi o kadar büyüdü ki, bitirme tezimi afiş tasarımı konusunda verdim. O tez için usta tasarımcı Mengü Ertel’in atölyesinde yattım

kalktım. Bir öğrenci olarak o dönemde yaşadığım sıkıntıyı şöyle özetleyebilirim: Çok şey tasarlıyordum ama neler tasarladığımı kimse bilmiyordu. Fakültelerin yıl sonu sergilerini gezenler dışında kimse ne yaptığımı görmüyordu. Bu yıl birincisi düzenlenen Üniversiteler Tasarım Sanat Bölümleri Mezuniyet Projeleri Sergisi/UTAS mesela... Tasarım kafa yoran öğrencilerin, büyük bir etkinlik kapsamında kendilerini gösterebilecekleri, seslerini duyurabilecekleri disiplinlerarası bir sergi. Tasarımla ilgili vizyonu olan İzmir’de nasıl bir insan kaynağı yetiştiğinin en önemli göstergelerinden biri de bu sergi.

İyi Tasarım/Good Design İzmir’in programına baktığımızda, daha önce denemeleri yapılan tasarımı sokağa çıkarma, şehre dökme gayretinin örneklerini görüyoruz. İç Mimarlar Odası’nın Alsancak Vapur İskelesi önündeki atölyesi, Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu’nun İyi Tasarım Otobüsü 4T’nin İzmir’in Tasarım Rotası Gezisi gibi etkinliklere önümüzdeki yıllarda yenileri eklenecek. Güzel olan bunların şimdi bir arada, gelecek vaat eden bir organizasyonun çatısı altında gerçekleştiriliyor olması.

Tasarım konusunda İzmir çıtayı yükseltiyor. Bu yükselişte, dört çalışma alanından birini tasarım olarak belirleyen İzmir Akdeniz Akademisi’nin rolünün altını her seferinde çizmek lazım. Büyük bir oluşum, ürün veren bir oluşum. Buraya katkı sunan herkesi, her kurumu, her sivil toplum örgütünü sevgi ve saygıyla kucaklıyorum.

İlk İyi Tasarım/Good Design İzmir etkinliği “Çıktı/Output” kavramsal çerçevesiyle 17-19 Kasım 2016’da düzenlendi. Etkinlik ve atölye programları ile açılan sergilerle ilgili ayrıntılı bilgiye İzmir Akdeniz Akademisi websitesinden erişebilir: <http://www.izmeda.org/Pages/EtkinlikDetay.aspx?id=2121>

Mansur Tansu Gülaydın